

ת"ד 4666/01/13 - מדינת ישראל נגד הנריק הראל

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו
ת"ד 4666-01-13 מדינת ישראל נ' הראל

בפני: כב' השופט דן סעדון
בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד עידן שניר

נגד:
הנריק הראל ע"י עו"ד עזריאלנט

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של אי שמירת מרחק, נהיגה בחוסר זהירות וגרם חבלה של ממש. על פי העובדות, בהן הודה הנאשם, עולה כי הנאשם נהג את רכבו בכביש מס' 1 בת"א ממזרח למערב והתקרר לאתר חירייה. הנאשם נהג בעקבות רכב פרטי בו נסע אותה שעה המעורב, מר גויטע. כתוצאה מאי שמירת מרחק מספק בינו לבין רכב המעורב, התקרר הנאשם עם רכבו אל רכב המעורב יתר על המידה ופגע בו. כתוצאה מן הפגיעה החזקה נחבל המעורב חבלות של ממש (קרע בטחול שבעקבותיו עבר ניתוח ואישפוז). כלי הרכב ניזוקו.

ההליך ותסקיר שירות המבחן

2. ביום 16.1.14 הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום בתיק זה והורשע. באותו מועד הודיעה ב"כ הנאשם כי במסגרת הבנות בינה לבין התביעה לפיהן אחד מרכיבי הענישה יהיה של"צ התבקשה בחינת התאמתו של הנאשם לריצוי של"צ. שירות המבחן חיבר תוכנית של"צ בת 120 שעות לנאשם. במסגרת תסקיר שירות המבחן עמדה עורכת התסקיר על נסיבותיו האישיות הלא פשוטות של הנאשם לרבות מחלתה של ביתו של הנאשם והפרעות האכילה מהן סובלת נכדתו והתרשמה לחיוב מנכונות לפצות את החברה בדרך של ריצוי של"צ על הפגיעה שגרם. עם זאת, לצד התרשמות חיובית זו מן הנאשם והכרה באחריותו לתאונה, ציינה עורכת התסקיר כי בשים לב לעברו התעבורתי המכביד של הנאשם והתרשמות מסיכון לחזרתיות בביצוע עבירות תעבורה נוספות, הוצע לנאשם להשתלב בקבוצה פסיכו-חינוכית ולצורך כך הומלץ להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה. נוכח נכונותו של הנאשם להשתתף בקבוצה זו המליץ שירות המבחן

לשקול הקלה ביתר רכיבי הענישה האחרים.

טיעוני הצדדים לעונש

3. המאשימה עמדה על חומרת הפגיעות במעורב וכך עשה המעורב בעדות שמסר בבית המשפט. ב"כ המאשימה טען כי לא תמיד ניתן לצפות את מידת הפגיעה עקב תאונת דרכים ולעתים מדובר ב"גורל" שיוצר תפנית דרמטית בפני האירוע התאונתי, כמו במקרה זה. עוד עמדה ב"כ המאשימה על עברו המכביד של הנאשם, כפי שעשה שירות המבחן בתסקירו, הכולל עבירות בטיחות רבות. עם זאת, לאור המלצת שירות המבחן טענה המאשימה כי ראוי להשית על הנאשם פסילה ממושכת פסילה מותנית, צו של"צ ולהעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה על מנת לשלבו בתוכנית כאמור בהמלצת שירות המבחן.

4. ב"כ הנאשם טענה כי נוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם כמפורט לעיל, נכון יהיה להטיל על הנאשם כל רכיב ענישה שימצא בית המשפט לנכון ובלבד שתקופת הפסילה - שמשכה קריטי לנאשם נוכח נסיבותיו - תקוצר ככל האפשר על מנת למנוע פגיעה בנאשם אך בעיקר במשפחתו התלויה בו. ב"כ הנאשם עמדה בטיעונה על כך שרכיב הנזק הנגרם מן התאונה הוא לעתים פרי "גורל". עוד נאמר כי המעורב שסבל מדימום פנימי שוחרר בתחילה שכן איש בזירת התאונה ואף לא בבית החולים סבר כי היה מדובר באירוע בו נפגע מאן דהוא בגופו. רק מאוחר יותר שב המעורב לבית החולים והתאשפז לצורך טיפול. הנאשם בדברו האחרון שב והביע צער עמוק בפני המעורב על הפגיעה שהסב לו. בהתאם, ביקשה ההגנה כי בית המשפט יקל על הנאשם ככל האפשר ברכיב הפסילה, גם במחיר של החמרה ביתר רכיבי הענישה האחרים.

דין והכרעה

5. בהתאם לתיקון 113 ראוי תחילה לקבוע את מתחם הענישה ההולמת לנאשם בנסיבות המקרה ולאחר מכן לקבוע היכן - במסגרת המתחם או מחוצה לו - נופל עניינו של הנאשם נוכח נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. ככלל ניתן לומר כי בתאונות דרכים שבהם נגרם נזק גוף אדם קיימת חובת פסילת מינימום בת 3 חודשים (סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה). הוראת חוק זו נועדה על פי תכליתה להגן ככל האפשר על הערך המוגן של שלמות גופו ובריאותו של ציבור המשתמשים בדרך. היא משקפת את הערך שמעניק המחוקק לקדושת החיים ושלמות הגוף. עמד על כך הנשיא שמגר בר"ע 530/84 בלהה שפר נ' מדינת ישראל:

"בתי המשפט מופקדים על קביעת נורמה עונשית בעניין תאונות הדרכים, שיש בה כוח מרתיע.. ייתכן שעונשי המינימום שנקבעו שם הם ביטוי לחרדה של המחוקק לאור התרבותן של התאונות,

שהרי אלמלא זאת לא היה נקבע עונש מינימום, שאיננו מקובל בדרך כלל בדיני העונשין שלנו, פרט למקרים ספורים. אך חרדה זו של המחוקק גם צריכה להיות אחד מהשיקולים, המדריכים את בית המשפט כאשר הוא בא ליישם את העונשים לסוגיהם למקרה הקונקרטי שלפניו.."

הענישה במקרים דומים לאלה שלפני מודרכת בעיקרה של ידי שני שיקולים: האחד, מידת הפגיעה או עוצמת הפגיעה בערך המוגן, היינו שלמות הגוף. השני, מידת הרשלנות של הנאשם בגרימת התאונה. במקרה שלפני אני סבור כי מנתוני כתב האישום עולה כי רשלנותו של הנאשם היא ברף הגבוה. נזכיר כי הנאשם נהג מאחורי רכב המעורב והיה עליו לדאוג כל העת לשמור על מרחק מספיק לבלימה במקרה הצורך. העובדה כי הנאשם לא שמר על מרחק מספיק וגרם לתוצאות הקשות כאמור לעיל מדברת בעד עצמה ומעידה כאלף עדים על מידת רשלנותו. אכן, לא ברור אם במקום היה בוחן ולא ברור אם נמצאו בזירת התאונה סימני בלימה אם לאו אולם לטעמי קיומו של ממצא כזה אינו מעלה ואינו מוריד שכן גם הימצאות סימני בלימה בנסיבות העניין היה בהם רק כדי להראות כי הנאשם ניסה לבלום בלימת חירום. העובדה שהנאשם נהג במהירות כזו ושמר על מרחק כזה מרכב המעורב באופן שלא היה סיפק בידו לבצע בלימה כאמור מחזקת את ההתרשמות כי ברף גבוה של רשלנות עסקינן.

הענישה בפסקי הדין בהם נדונו מקרים דומים לענייננו אינה אחידה. כך, בע"פ (י-ם) 2151/08 **יבגני סדיאקין נ' מדינת ישראל** נדון עניינו של מי שנהג בשכרות, לא שמר מרחק מן המעורבת וגרם לת"ד במסגרתה נגרמו למעורבת חבלות קשות ביותר שהצריכו חודשים של אשפוז ושיקום. בית המשפט המחוזי אישר באותה פרשה עונש של 5 שנות פסילה, 5 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 5000 ₪. ברע"פ 7419/05 **סופר נ' מ"י** נדון ערעורו של מי שהורשע בסטייה ימינה והדיפת אופנוע שנסע בנתיב הסמוך תוך גרימת חבלות של ממש לנהג המעורב, היינו נהיגה בחוסר זהירות שגרמה חבלות של ממש. בית המשפט העליון אישר באותה פרשה 4 חודשי פסילה בפועל, 4 חודשי פסילה על תנאי וקנס 1500 ₪. בע"פ 001088/07 **ארייל נ' מ"י** נדון עניינו של מי שהורשע בין היתר בעבירות של אי שמירת מרחק, גרימת ת"ד הכרוכה בחבלות של ממש (שברים וחתכים). בית המשפט המחוזי גזר בערעור עונש פסילה בת 3 חודשים, פסילה על תנאי בת 6 חודשים לשנתיים. בע"פ (ב"ש) 4355/07 **קזנטיני נ' מ"י** נדון עניינו של מי שעקב אי שמירת מרחק גרם לתאונה בה נגרמו חבלות קשות למעורבים לרבות עיוורון לצמיתות, אובדן הכרה ושיקום ממושך ועוד. בית המשפט המחוזי (כב' השופט הנדל) קובע ביחס לערעורו של הנאשם (שנדחה) כי "**לדעתי אין כל ממש בערעור זה והעמדה שיש להעדיף במקרה זה עונש של"צ על פני עונש פסילה, מחטיאה את המטרה ועלולה שלא במכוון להקחות את עוקץ ההרתעה כמרכיב מרכזי בענישה.**" ועוד נאמר כי "**הפסילה הינה עונש מרתיע והולם. הזכות לנהוג כפופה להבנת הכוח ההרסני שטמון ברכב אם נהג אינו שומר על כללי הזהירות. לצערי מקרה זה**

ממחיש שאל לנו להשלים עם ריבוי תאונות הדרכים למיניהן כאילו זו גזירה מהשמיים - ולא היא אלא מעשי בני אדם. בעפ"ת 15665-07-14 לב נ' מדינת ישראל נדון עניינו של מי שלא שמר מרחק מספיק מן הרכב שלפניו, התנגש בו וגרם לת"ד. כתוצאה מן התאונה נחבלו המעורבים בין היתר בכך שנגרמו להם שברים בצלעות ובחוליות, קרע בטחול ועוד. בית המשפט המחוזי קובע כי העונש ההולם בגין עבירות אלה למי שעברו התעבורתי אינו מכביד והוא מטופל במשפחה בת 7 נפשות הינו מאסר מותנה בן 6 חודשים, פסילה בפועל בת שנתיים בניכוי 60 ימי פסילה מנהלית וקנס.

מן האמור עולה כי מתחם הענישה - לעניין רכיב הפסילה - בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין פסילה בת 3-4 חודשים בחלקו התחתון של מתחם הענישה ההולם וכלה בפסילה לשנים (בנוסף למאסר בפועל ו/או מאסר מותנה) במקרים חמורים כנגזרת של מידת הרשלנות שהפגין הנאשם ומידת הפגיעה בערך המוגן בעבירה.

6. הנאשם הינו אדם מבוגר יחסית. הודייתו המהירה ונטילת האחריות נזקפים מטבע הדברים לזכותו. כעולה מן האמור, עברו התעבורתי רצוף עבירות בטיחות וניתן בהחלט לומר כי הוא מכביד. הערכת שירות המבחן בעניין זה היא גם כי קיים סיכוי להישנות ביצוע עבירות נוספות. ראוי להביא בחשבון, כפי שהביא גם שירות המבחן וכפי שציין הנאשם וב"כ כי כתוצאה מפסילתו של הנאשם לנהיגה צפויים להיפגע לא רק הנאשם אלא גם, ואולי בעיקר, משפחתו והדברים אמורים בעיקר בביתו ונכדתו של הנאשם. יחד עם זאת, לא מצאתי מקום לקבוע נוכח נסיבות אישיות אלה כי אין להשית על הנאשם מרכיב של פסילת רישיון או להתחשב במרכיב זה באופן דראמטי כפי שעותרת ההגנה במקרה זה. לטעמי, הענקת משקל גבוה לרכיב השל"צ על פני רכיב הפסילה עשויה להחטיא את המטרה ההרתעתית הגלומה בענישה ואין לקבל מצב דברים זה. עם זאת, התחשבות מסוימת בעניין זה לצורך קביעת משך הפסילה תהיה בענייננו.

7. לאור כל האמור אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. צו מבחן נגד הנאשם למשך שנה.

ב. הנאשם יבצע של"צ בהיקף 150 שעות בהתאם לתוכנית שחיבר עבורו שירות המבחן.

ג. פסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 7 חודשים. הנאשם יפקיד רישיונו במזכירות בימ"ש זה עד ולא יאוחר מיום 28.1.15.

ד. פסילה מותנית בת 10 חודשים למשך 3 שנים.

ה. קנס בסך 2500 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתם. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום עמוד 4

28.11.14 ובכל 28 לחודש עוקב.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בת"א תוך 45 יום.

ניתן היום, ג' חשוון תשע"ה, 27 אוקטובר 2014, במעמד הצדדים.